

Podstatná jména - substantiva

Ohebný slovní druh označující osoby, zvířata, věci, vlastnosti a děje, činnosti a vtahy

Dělení substantiv

- konkrétní – osoba, zvíře, věc
 - obecná – syn, kůň
 - vlastní – Petr, Šemík
- abstraktní – vlastnost(lenost), děj(volání), vztah(láska)

Mluvnické kategorie substantiv

- **rod a vzor**
 - mužský maskulinum
 - životný - pán, muž, předseda, soudce
 - neživotný – hrad(les), stroj

! ŽIVOTNOST A NEŽIVOTNOST VŽDY NESOUHLASÍ S BIOLOGICKOU SKUTEČNOSTÍ !

sněhuláci – Ž, národ – NŽ, hmyz - NŽ

- ženský femininum – žena, růže, píseň, kost
- střední neutrum– město, moře, kuře, stavení

! URČOVÁNÍ VZORU ŘÍDÍ 2.P SINGULÁRU !

- **číslo**
 - jednotné singulár
 - množné plurál

Hromadná substantiva – hromada věcí téhož druhu

- mají pouze tvary singuláru i pro plurál – jehličí, lidstvo, křoví

Látková substantiva - označují látku bez zřetele na množství

- mají pouze tvary singuláru i pro plurál – voda, dřevo, železo, cukr

Pomnožná substantiva

- mají pouze tvary plurálu - dveře, záda, ústa

• pád

1. Nominativ – kdo, co
2. Genitiv – koho čeho
3. Dativ – komu, čemu
4. Akuzativ – koho, co
5. Vokativ – oslovujeme, voláme
6. Lokál – kom, čem
7. Instrumentál – kým, čím

Substantiva vlastní

1. jména osob nebo zvířat

- **křestní jméno a příjmení** - Josef Novák
- **přídomek, přezdívk**y – Panna orleánská
- **rody** – Přemyslovci
- **národy** – Nor, Čech, Eskymák
- **obyvatelé** – Brňan, Moravan,
- **bájn**é postavy -Bůh, Zeus, Duch svatý
- **pohádkové bytosti** – Sněhurka, medvídek Pú
- **některé tradiční tituly** – Excellence, Vaše Veličenstvo
- **zvířat** - pes Azor, kráva Stračena

3. zeměpisné názvy

- **ulice, třídy** – Úvoz, K Rybníčku, Pod Vodárenskou věží, Malá Česká
- **náměstí, nábřeží** – náměstí Svobody, náměstí Bratří Synků, nábřeží Generála Píky
- **mosty, sady, zahrady, aleje, kolonády** – most Osvobození, Denisovy sady, alej Přátelství
- **města, městské části** – Brno, Vinohrady, Karlovy Vary, Malá Strana
- **regiony, kraje, okresy** – Brněnsko, Jižní Morava, kraj Jihomoravský, Jihomoravský kraj
- **státy** - Česká republika, Republika česká, Spolková republika Německo
- **stavby** – Socha Svobody, kaple Betlémská
- **řeky, hory, pohoří** – Vltava, Sněžka, Krkonoše
- **světadíly, oceány, moře...** - Afrika, Atlantický oceán, Rudé moře
- **vesmírná tělesa** – Země, Měsíc, Slunce, Mléčná dráha

4. Instituce

- **školy** – Masarykova univerzita, Základní škola Brno
- **divadla, muzea** – Janáčkov

- **organizace** – Česká spořitelna, Organizace spojených národů, Evropská unie
- **státní instituce** – Ministerstvo školství

5. Dějinné události

- **významné dny** – Pražské povstání, Hromnice
- **svátky** – Nový rok, Památka zesnulých, Vánoce, Boží hod velikonoční

6. Dokumenty, umělecká díla

- **časopisy, knihy** – Junior

7. Výrobky, plody, rostliny

Obecná pravidla psaní velkých písmen

Ve víceslovných jménech se píše velké počáteční písmeno většinou v prvním slově.

V místopisných jménech se píše všude velké písmeno kromě předložek.